

ΑΓΝΩΣΤΕΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΟΥ 1821 ΣΤΗ ΡΟΥΜΕΛΗ

- Μητέρα...
- Όσιστε, Μαρία.
- Δέν έχω πειά δουλειά. Νά πάω με την Άσριν ;
- Πήγαινε, παιδί μου, αλλά να σής γρήγορα.

Η κοινότητα αυτή γινόταν μεταξύ μιας μάνας και μιας κόρης, φτωχών οίκογενείας, στη Λειβαδιά. Το κορίτσι, που θα ήτανε ως 15 ετών, ζητούσε από τη μητέρα της την άδεια να πάη να περάση την ώρα της με μια συνομηλίκή της, παιδική της φιλενάδα, Τουρκοπούλα, που την λέγανε Άσριν.

Ήταν απόγευμα. Ο ήλιος έβγερνε στη δύση του και τα δυο κορίτσια τράβηξαν ἀγκαλιασμένα για την έξοχη. Καθίσανε εκεί, στη γλάνη, κι άρχισαν να μιλάνε. Ένα ζήτημα μεγάλο, που άνησιχοδός όλων τον κόσμο τότε, τις άπασχολούσε και τις δυο. Ήταν ή διαμάχη κι' ο πόλεμος, που είχαν άρχισει μεταξύ Τούρκων και Έλλήνων. Σάν φτάσανε στο ζήτημα αυτό, ή Άσριν σάν να κοινοτάχθηκε.

- Τι έπαθες ; τη ρώτησε ή Μαρία.
- Η Άσριν κάτι θέλησε να πη, μα σόπασε άμέσως. Μουρμούρισε κάτι, κίτρινος, έπειτα βούρκωσαν τα μάτια της και στο τέλος άγκάλιασε τη Μαρία.
- Δέν βαστάω, της λέει, θα στο πω.
- Σάν τι ; Πές μου το.
- Νύξερές, καιμένη Μαρία, σε λίγες ήμέρες τι θα πάθετε !...

- Τρομάξε ή Μαρία.
- Γιατί ;
- Νύξερές τι θα σάς κάνουμε σε λίγες μέρες !...
- Τι θα μās κάνετε ;
- Τι σās κάνανε για να μās κάνετε κακό ;
- Όχι μοναχά σ' εσάς, μα σ' όλους τους χριστιανούς.

Η Μαρία κατάλαβε ότι κάτι σοβαρό και φοβερό της έκρυβε ή φιλενάδα της.

— Πές μου, Άσριν, της ελε, πές μου, αν μ' αγαπάς !...

— Φοβάμαι... Φοβάμαι πολύ, Μαρία, δέν σου λέω τίποτα !

Η Μαρία όμως, που ήταν έξυπνη πολύ, κατάλαβε πως έπρεπε να μάθη τι σχεδίαζαν οι Τούρκοι.

— Άσριν, ελε στη φίλη της, σε μένς, την άδερφή σου, φοβάσαι ν' άνοιξης την καρδιά σου !... Σ' έμένα που σ' αγατώ τόσο πολύ !... Σ' έμένα που τίποτε κρυφό δέν ελγα ποτε άπό σένα !... Έμένα, που ποτέ, τίποτα δέν μούκρυψες... Τέτοια φιλενάδα είσαι ;...

Η Άσριν σάν να κλονίστηκε.

— Μαρία, της ελε, θα σου τ'ά πω όλα, αλλά πρώτα θα μου όρκισης πως δέν θα βγάλεις λέξι σε κανέναν... — Στο όρκίζομαι !

— Κι' έπειτα, αν τύχη και το πης, όρκίσου μου ότι δέν θα πης πως τώμαθες από μένα !...

— Λέγε μου, καλή μου, και μη φοβάσαι τίποτα.

— Απές τις ήμέρες έρχονται φριμάνια από την Πόλη. Τα φριμάνια θα έρθουν στις έδω Τουρκικές άρχές, που είναι ή Διοίκηση της Ρουμέλης, κι' από δω θα πάνε στις άλλες, τις μικρότερες, που είναι στα χωριά. Και τα φριμάνια διατάζουν, τις ήμέρες του Πάσχα, και την ώρα που όλοι σεις οι Έλληνες θα είσαστε στις εκκλησιές σας και θα κάνετε τη λειτουργία σας, να μαλοκάθουνε τις εκκλησιές οι Τούρκοι και να σ'αφάζουν όλους. Νά μην άφήσουνε κανένα !...

— Άλήθεια !

— Ναι, ναι, ή διαταγή είναι να σās σφάζουν όλους σάν άρνιά.

Η Μαρία, σάν το άκουσε αυτό, πάγωσε κι' ανατόχιασε. Σπλησθε όμως άμέσως και δέν θέλησε να δείξη τίποτα στην Άσριν. Άρχισε να της μιλάη, έπειτα, για άλλα πράγματα, κι' άμα γήγασε στο σπίτι της έτρεξε να πη στη μητέρα της το τρομερό μαντάτο. Κι' ή μάνα της, έντρομη, έτρεξε πάλι να ειδοποιήη τους «κοτομαπάσηδες».

Οι «κοτομαπάσηδες» (οι προύχοντες να πούμε της Λειβαδιάς), όταν το άκουσαν αυτό, δέν το πίστεψαν κι' έδιώξαν τη μάνα της Μαρίας.

Ένας όμως άπ' αυτούς, ο Μπούσγος, μόλις ή γυναίκα έφυγε, στάθηκε και τους ελε :

— Στραβοί είσαστε, βρε σεις, ή άνανδροί !... Δέν καταλαβαίνετε τι κίνδυνος μεγάλος έρχεται σε μās και

στην πατρίδα μās ;... Δέν συγνηθήκατε, ούτε κινήκατε δόλο, για το μεγάλο μυστικό π' άκούσατε !... Είσαστε ανάξιοι, βρε, να σās μιλάη κανέναν ! Έγώ, μοναχός μου, θα προσπαθήσω να προλάβω το κακό !...

Κι' ο Μπούσγος έφυγε άμέσως από τόν «κοτομαπάσηδων» τη συνέλευση. Την άλλη μέρα πήρε δυο από τα καλύτερα παλληκάρια του και πήγε κι' έπιασε το γάνι ποίνας κοντά στο ποτάμι, τόν Ίσημό, που τόωρα το λένε Χάνι του Ζεμενού.

Ο Μπούσγος έδιώξε άμέσως το γαντζή από το γάνι κι' ανάλαβε αυτός την... ύπηρεσία, με ύπηρετές τα δυο παλληκάρια του.

Δέν πέρασαν 3—4 ήμέρες και να ένα βράδυ, μια νύχτα καθαρή και ήσυχη, μ' ένα φωτεινό φεγγάρι στον ουρανό, δυο θαβαλλαρέοι Τούρκοι έφτασαν πάνοπλοι. Σάν φτάσανε στο γάνι, ξεκαβαλλίκεψανε και δόσανε τ' αλογά τους στους δυο... ύπηρετές του χανιού.

Μπήκαν βίστερα μέσα και διάταξαν τόν γαντζή, τόν Μπούσο δηλαδή, να τους ανάγη φωτιά και να τους στρώση να ξεκουραστούν.

Ο Μπούσγος διάταξε τότε τους ύπηρετές του να τους κεράσουν.

— Βρε παιδιά, κεράστε τα παλληκάρια από ένα αρακι, φριμάνε. Αυτό όμως ήταν σύνθημα. Γιατί, μόλις τους πήγαν οι ύπηρετές το αρακι, και οι Τούρκοι το πήραν να το πωσαν, δυο πιστόλες άδειασαν επάνω τους, και οι Τούρκοι πέσανε νεκροί !...

Ο Μπούσγος τότε, χωρίς να χάση δούλο, τον καιρό του, έψαξε στις τσέπες τους, βρήκε τα φριμάνια, καβαλλίκεψε άμέσως ένα άλογο και τράβηξε ίσια στη Λειβαδιά, όπου έφτασε κατά τα μεσάνυχτα. Μιά και δ'ιό πήγε και χτύπησε την πόρτα του προσητού, το πρώτου άπ' τούς «κοτομαπάσηδες».

— Ποιός είναι τέτοια ώρα και χτυπάει ; άκούστηκε από μέσα μια φωνή.

— Άνοιξε, μοφέ, έγώ ο Μπούσγος είμαι !

Σάν άκουσαν πως ειν' ο Μπούσγος, άνοιξαν άμέσως την πόρτα.

Ο Μπούσγος έδειξε τα φριμάνια στον άρχικοτομάτιση, κι' εκείνος έτρεξε να ειδοποιήη κι' όλους τους άλλους. Σάν διάβασαν κι' αυτοί τα

Έλληνις Άρχόντισσα του 1821

φριμάνια, πάγωσαν από το φόβο τους.

Τι έπρεπε να γίνη τόωρα ;

Οι «κοτομαπάσηδες» ανεννοήθηκαν και πήραν γρήγορα την απόφασή τους. Έτρεξαν, καβάλλησαν τ' αλογά τους και χάθηκαν μέσα στο σκοτάδι. Έτσι, μέσα σε λίγες μέρες, όλη ή Ρουμέλη, που δέν ελγε επαναστατήσει άκόμα, ήξερε το τρομερό μυστικό. Και το Πάσχα του 21 κανέναν χριστιανό δέν πήγε στην εκκλησιά. Άρματώθηκαν όλοι και πήγαν, τα βονά.

Έτσι οι Τούρκοι την έπαθαν και δέν μπόρεσαν να τους σφάζουν «σάν άρνιά της Πασχαλιάς»...

Κι' έτσι ή Λαμπρή του Εικοσιένα δέν γιορτάστηκε τη χρονιά αυτή στις εκκλησιές, με όυτε και βάφτηκε με αίμα άθώνων χριστιανών. Γιορτάστηκε όμως στο βονά και, χωρίς στη λεβεντιά και την παλληκαριά του Μπούσγου, ημερώσε, μαζί με την Άνάσταση, και ή αναγέννηση και ή έλευθερία του Έλληνισμού !...

Κι' ο μόν Μπούσγος έλαβε ένεργό μέρος στην Έπανάσταση και διακρίθηκε σε πολλές μάχες. Κανείς όμως δέν ξέρει να μās πη τι άπόγινε ή Μαρία και ποιά ήταν το έπιθετο της νεαρής αυτής Έλληνίδος που έσωσε τους χριστιανούς άπ' τη σφαγή.

Επίσης κανέναν δέν έμαθε ποτέ τι άπόγινε ή φιλενάδα της Μαρίας, ή όμοια Άσριν, που μαρτύρησε το τρομερό μυστικό στη φίλη της και γλύτωσε τη Ρουμέλη από τη σφαγή...

